

Anonüümseks muudetud versioon

Tölge

C-687/21 – 1

Kohtuasi C-687/21

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

16. november 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Amtsgericht Hagen (Hageni esimese astme kohus, Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

11. oktoober 2021

Hageja:

BL

Kostja:

Saturn Electro-Handelsgesellschaft mbH Hagen

[...]

Amtsgericht Hagen

Kohtumäärus

Kohtuasjas

BL, [...] 44319 Dortmund,

hageja,

[...]

versus

Saturn Electro-Handelsgesellschaft mbH Hagen, [...] Hagen,

ET

kostja,

[...]

esitatakse Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

1. Kas isikuandmete kaitse üldmääruse säte, mis näeb ette kahju hüvitamise (nimetatud üldmääruse artikkel 82), ei kehti selle tõttu, et selles ei ole õiguslikud tagajärjed piisavalt täpselt kindlaks määratud, mittevaralise kahju hüvitise kohta?
2. Kas kahju hüvitamise nõude esitamiseks on nõutav, et lisaks sellele, et kaitstud andmeid on ebaseaduslikult avaldatud volitamata kolmandale isikule, on nõude esitajale tekkinud mittevaraline kahju, mida viimane peab tõendama?
3. Kas isikuandmete kaitse üldmääruse rikkumiseks piisab sellest, et andmesubjekti isikuandmed (nimi, aadress, elukutse, sissetulek, tööandja), mis on trükitud paberile, edastatakse ettevõtja töötajate eksimuse tõttu paberdokumendil kolmandale isikule?
4. Kas tegemist on isikuandmete ebaseadusliku edasise töötlemisega isikuandmete juhusliku edastamise (avaldamise) tõttu kolmandale isikule, kui ettevõtja andis oma töötajate kaudu andmed, mis on muuhulgas sisestatud arvutisse, väljatrükitud kujul ekslikult edasi volitamata kolmandale isikule (isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 2 lõige 1, artikli 5 lõike 1 punkt f, artikli 6 lõige 1 ja artikkel 24)?
5. Kas mittevaralise kahjuga isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 82 tähenduses on tegemist juba siis, kui isikuandmeid sisaldava dokumendi saanud kolmas isik ei ole nende andmetega enne andmeid sisaldava dokumendi tagasiandmist tutvunud, või on mittevaralise kahju tekkimiseks isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 82 tähenduses piisav, et andmesubjekt, kelle isikuandmeid ebaseaduslikult edastati, tunneb end häirituna, sest isikuandmete volitamata avaldamise korral ei saa välistada võimalust, et määratlemata hulk isikuid võib andmeid edastada või isegi väärkasutada?
6. Kui raskeks tuleb rikkumist pidada juhul, kui [andmete] juhuslikku edastamist kolmandale isikule oleks saanud vältida ettevõtja abitöötajate tõhusama kontrolli ja/või andmeturbe parema korraldamisega, näiteks sel viisil, et kauba väljastamise käigus ei puututa kokku lepingu- ja eelkõige finantsdokumentidega, vormistades eraldi saatelehe või edastades [vajalikud andmed] ettevõttes kauba väljastamisega tegelevale töötajale ilma kliendi vahendusest, kellele on antud väljatrükitud dokumendid, sealhulgas kauba kättesaamise õigust tõendav dokument (isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 32 lõike 1 punkt b ja lõige 2 ning artikli 4 punkti 7[)?]

7. Kas mittevaralise kahju hüvitis võib olla sarnaselt leppetrahviga karistuslik meede?

Põhjendused

Kohus peab tegema otsuse järgmiste asjaolude põhjal.

Põhikohtuasja hageja läks kostjaks oleva ettevõtja äriruumi, et tellida seal kodumasin, kusjuures ostu pidi rahastama kolmas isik.

Selleks koostas kostja töötaja vastava müügi- ja krediidilepingu, mis seejärel salvestati kostjaks oleva ettevõtja andmetöötlussüsteemi.

Koostatud dokumentides oli lisaks kliendi perekonna- ja eesnimele märgitud ka tema aadress, elukoht, tööandja, tööandjalt saadav sissetulek ning pangaandmed.

Lepingu sõlmimiseks peetud läbirääkimiste ja sõlmitud kokkuleppe kohta koostati dokumendid, mis anti väljatrükitud kujul ja pärast mõlemapoolset allkirjastamist üle hagejale.

Hageja läks nende dokumentidega, mis olid omavahel tugevalt (klambrilööjaga) ühendatud, vastavalt juhistele kauba väljastuskohta, kus kostjaks oleva ettevõtja teised töötajad pidid kauba väljastama.

Seal tegelesid kaks abitöötajat kauba väljastamisega. Samas töötav vahetuse vanem tegeles samal ajal teise kauba väljastamisega ega viibinud otseselt kauba väljastuskohas.

Kolmas klient trügis vahele, mida töötajad aga ei märganud, ja sai neilt nii hageja tellitud kodumasin kui ka selle juurde kuuluvad, hageja poolt töötajatele antud lepingudokumendid, sealhulgas eespool loetletud isikuandmed.

Kolmas isik eemaldus koos kodumasinaga ja dokumentidega. Seejärel avastas vahetuse vanem eksituse. Järgmise poole tunni jooksul õnnestus tal saavutada nii kodumasin kui ka dokumentide tagastamine. Hageja sai dokumendid tagasi umbes 30 minutit pärast nende üleandmist kolmandale isikule.

Kostja pakkus hüvitiseks kodumasinaga tasuta transporti hageja korterisse, mida see pidas aga ebapiisavaks ja lükkas pakkumise tagasi.

Hageja nõuab nüüd kostjaks olevalt ettevõtjalt valuraha mittevaralise kahju hüvitamiseks muu hulgas isikuandmete kaitse üldmääruse alusel. Kostja väidab vastu, et isikuandmete kaitse üldmäärust ei ole rikutud ja kahju ei ole tekkinud.

Lisaks oleneb isikuandmete kaitse üldmääruse võimalik rikkumine hinnangust, kas see on oluline, mis käesoleval juhul nii ei ole. Seda, et kolmas isik oleks andmeid väärkasutanud, seega kasutanud hageja isikuandmeid, ei ole väidetud ja seda ei ole seni nähtunud.

Kohus leiab, et kui isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 82 kehtib selles viidatud mittevaralise kahju hüvitise osas, siis saaks selle alusel esitada nõude juba seetõttu, et hageja isikuandmeid sisaldav paberdokument edastati volitamata kolmandale isikule.

Selleks et kõrvaldada kahtlused kohtu tõlgenduse õigsuses, tuleb eelotsusetaotlust mõista ka nii, et sellega soovitakse selgitada, kas elektroonilisse andmetöötlussüsteemi salvestatud andmeid sisaldavate paberdokumentide hooletu edastamise puhul volitamata kolmandale isikule on juba põhimõtteliselt tegemist isikuandmete kaitse üldmääruse rikkumisega, millele kostjaks olev ettevõtja kategooriliselt vastu vaidleb, kusjuures süü puudumist peab tõendama ettevõtja.

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 82 tõlgendamise abil tuleb lisaks välja selgitada, kuivõrd välistab kahjustatud isiku roll kahju tekkimisel kahju hüvitamise nõude osaliselt või tervikuna. Isikuandmete kaitse üldmääruse põhjendustest ei nähtu täpsemaid selgitusi eespool sõnastatud eelotsuse küsimuste kohta.

[...]